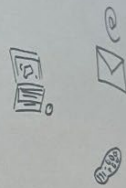
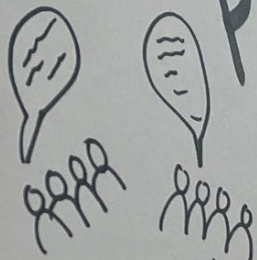

HVORDAN VIL DU
GERNE INVOLVERES I
PROCESSEN?

Dialog og gæster
i fællessprog

Ikke det rette format til borgerne

BILAG 2: DIALOG & INDDRAGELSE

Bilag til prioriteringsnotat: X169 solceller ved Studstrup
Afd. Medborgerskab, den 13. december 2023

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

INTRODUKTION

Afdelingen for Medborgerskab i Teknik og Miljø arbejder med nye tiltag til dialog og inddragelse af borgerne i forbindelse med byudvikling. Det betyder også nye tiltag i interne arbejds gange, hvilket dette *Bilag 2: Dialog og inddragelsesnotat* er et eksempel på.

Formålet med bilaget er at videregive input fra borgerne i forbindelse med den politiske behandling af prioritetsnotatet i lokalplanen for solceller ved Studstrup.

Undervejs i afklaringsfasen er der tæt dialog mellem lokalplanlægger, VVM-planlægger og borgerinddrager, således at input videregives løbende og indtænkes i lokalplansarbejdet.

Dette bilag skal give et større indblik i inddragelsesprocessen og skabe et stærkere udgangspunkt for det politiske beslutningsgrundlag.

Indhold

- Side 3-4 Opmærksomhedspunkter
- Side 5 Overblik over tidlig inddragelse og dialog
- Side 6 Aktiviteter og metoder
- Side 7-8 Opsummering på tidlig inddragelse og dialog
- Side 9 Billeder af dialog og inddragelse

Formål

Den tidlige borgerinddragelse blev skudt i gang med den forudgående offentlige høring i august 2023 og er fortsat med fysiske og digitale dialogaktiviteter frem til december 2023. Inddragelsen har haft fokus på at gå i dialog med borgere i lokalområdet for at lytte til og blive klogere på borgernes bekymringer, tanker, ideer og holdninger til lokalplanen. Samtidig har formålet med dialogen også været at formidle de politiske målsætninger om etablering af vedvarende energianlæg, og om den gevinst et lokalområde kan få til gengæld.

Lokalplanen for solceller ved Studstrup har i løbet af den tidlige inddragelse og dialog haft en tæt sammenhæng med lokalplanen for vindmøller ved Vosnæs. Derfor har nogle dialogaktiviteter været ens for de to sager.

Såfremt der er politisk beslutning om at gå videre med lokalplanen ud fra prioriteringsnotatet, så skaber den indledende dialog og inddragelse grundlaget for, at der efter et prioriteringsnotat nedsættes en repræsentativ arbejdsgruppe, der kan kvalificere lokalplanens udformning og finde løsninger på det, lokalområdet kan få tilbage. Fællesrådet i Skødstrup-Løgten får blandt en rolle ind i arbejdsgruppe-organiseringen.

Målgruppe

Det er hensigten med inddragelsen og dialogen, at der tegnes et så nuanceret og repræsentativt billede af lokalområdets forhold til lokalplanen som muligt. Derfor er der afviklet en række forskellige dialogbaserede aktiviteter for at få input fra forskellige målgrupper.

Foruden naboer og de aktive borgergrupper, der i forvejen deltager i debatten, har der i særlig grad været fokus på at gå i dialog med børnefamilier og unge, da de udgør en stor del af lokalområdet.

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

Herunder præsenteres de primære opmærksomhedspunkter fra dialogen og inddragelsen med borgerne.

Opmærksomhedspunkterne læner sig indholdsmæssigt tæt opad høringssvarene fra den forudgående offentlige høring (bilag 5).

Opbakning til vedvarende energi

Der er udbredt opbakning til Aarhus Kommunes strategi om etablering af vedvarende energianlæg. Også hos de borgere der er kritiske overfor den konkrete placering af solceller ved Studstrup.

Kritik af proces

Der sættes spørgsmålstejn ved, hvorfor kommunen ønsker at etablere solceller, når mange borgere skrev kritiske høringssvar til placeringen i forbindelse med kommuneplanlægningen i 2016. Kritikken går også på, at de ikke har fået en opfølgning fra 2016 og frem til opstarten af lokalplanen i 2023.

Støj og visuelle forhold

De visuelle gener og refleksioner af sollys er i særdeleshed udtrykt fra de nærmeste naboer og boligområdet i Skødstrup-Løgten, som er de borgere, der får de største påvirkninger på udsigten fra deres boliger. Støjen fra invertere er ligeledes en bekymring, der deles af flere borgere i nærområdet til anlægget.

Tilpasning til området

Der er et stort ønske om, at anlægget tilpasses til dyreliv og eksisterende natur. Der efterspørges løsninger på faunapassager, biodiversitet, beplantningsbælter og stisystemer.

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER, FORTSAT

Økonomi

Påvirkning på boligens værdi og området generelt er også en bekymring, der deles af flere og navnlig af dem, der bor tæt på. Herunder er der interesse for de nationale VE-kompensationsordninger.

Gevinst

Enkelte borgere og borgergrupper har foreslået ideer til det lokalområdet kan få til gengæld, via blandt andet midler fra Grøn Pulje, hvis der kommer solceller. Blandt andet støjværn ved motorvejen, økonomiske andele, udvidelse af cykelstier, busforbindelser og parkering- og legeplads.

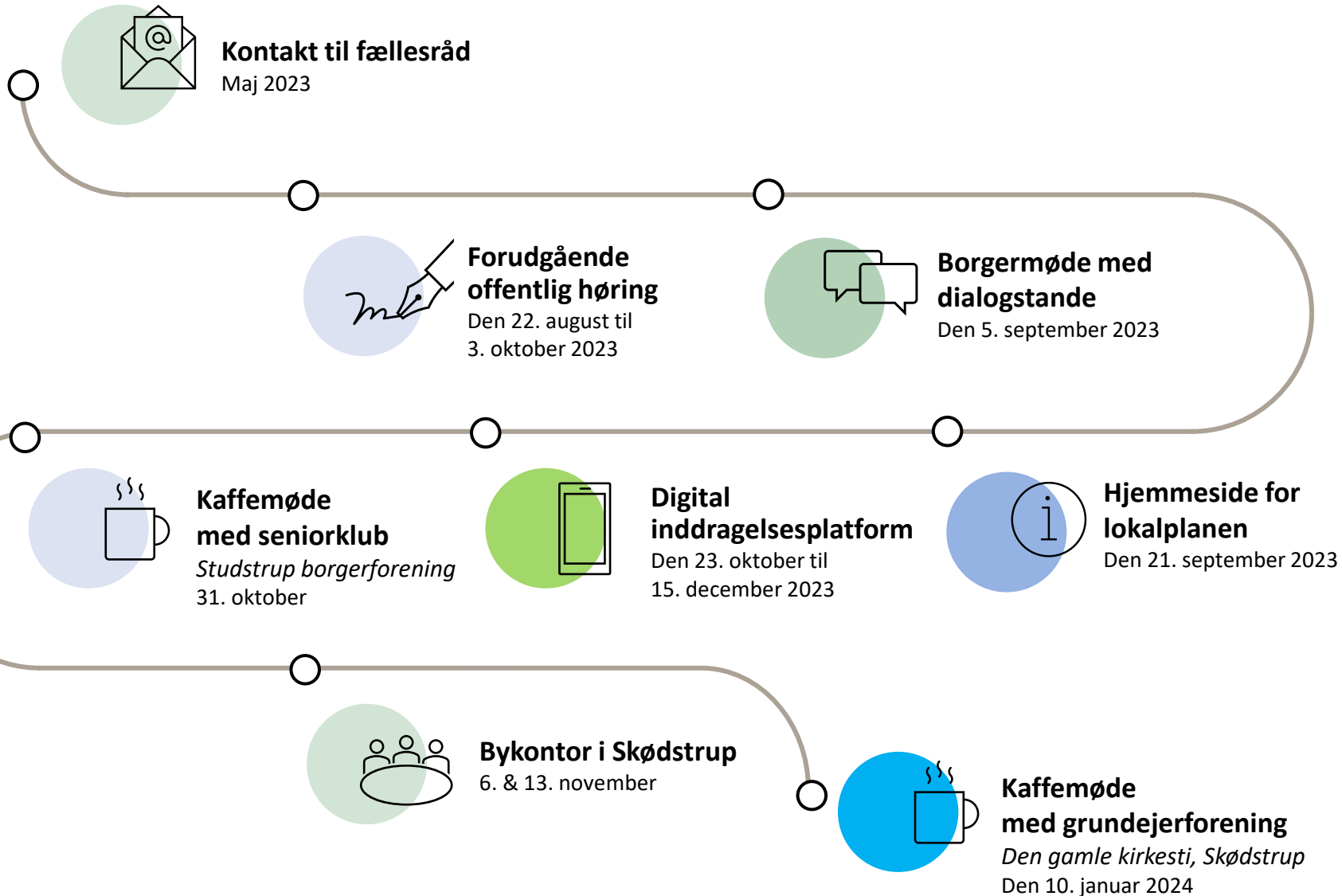
Placeringen

Der er en udbredt kritik af solcelleanlæggets placering i lokalområdet og i kystnærhedszonen. Der er en undren over de faglige begrundelser for placeringen. Dertil mener en del naboer, borgere i Studstrup by og Skødstrup-Løgten borgere med udsigt til anlægget, at områdets karakter forringes og ændres til et teknisk landskab sammenholdt med motorvejen og Studstrupværket. Mange adresserer behovet for at finde en alternativ placering.

Der er også – om end i mindre grad – udtrykt opbakning til placeringen, fordi det er landbrugsjord og ikke et større sammenhængende naturområde, og fordi betydningen af at få mere grøn energi vejer tungere end placeringen.

OVERBLIK OVER TIDLIG INDDRAGELSE OG DIALOG

AKTIVITETER OG METODER

Forudgående offentlig høring

Den 22. august blev der sendt en samlet høringsfolder ud om de to energianlæg ved Studstrup og Vosnæs via eboks til ca. 10.000 husstande. I løbet af høringen frem til 3. oktober indkom der samlet 387 høringsvar. Opsamling på høringsvar er uddybet i bilag 5.

Dialogmøde, Skæring Skole, 5. september

Under høringsperioden blev der afholdt et borgermøde med dialogstande. På de forskellige stande var der informationsplancher om hhv. planer for solceller og vindmøller i lokalområdet. Der var fokus på at få en-til-en-dialog med deltagerne og modtage input. Borgerinddragere og planlæggere fra Aarhus Kommune, projektudviklere og det lokale fællesråd havde hver en stand.

220 borgere deltog. For langt de fleste deltagere var evalueringen, at de ikke fik noget ud af mødet, fordi de i stedet for en-til-en-dialog gerne ville diskutere med og stille spørgsmål til projektudviklere og repræsentanter fra Aarhus Kommune i plenum. Der var en ophidset og frustreret stemning fra flere borgere og en kritik af formatet og et ønske om politisk deltagelse. Dialogmødet resulterede i, at der var brug for at reboote inddragelsen og dialogen med relevante borgergrupper.

Hjemmeside for projektet

På baggrund af de mange inputs og spørgsmål til dialogmødet oprettedes en [hjemmeside for projektet](#) med bl.a. svar og information om de mest stillede spørgsmål til lokalplanen. Hjemmesiden har til formål at kommunikere tydelig information ved at visualisere status på projektet, personlig kontakt til borgerinddragere og en mulighed for at deltage og give input.

Bykontor i Skødstrup

Et åbent bykontor fra kl. 16-18 to mandage i november på Skødstrup Kombibibliotek. På kontoret kunne deltagere læse mere om lokalplanen og gå i dialog med projektudvikler og repræsentanter fra Aarhus Kommune.

Formålet med bykontoret var at være tilgængelige i lokalområdet med mulighed for fleksibel deltagelse. Der deltog ca. 20 personer over to mandage, og der var både positive og negative tilkendegivelser omkring lokalplanen. Bykontoret skabte et rum for konstruktiv dialog.

Kaffemøder med borgergrupper

For at imødekomme dialogen fik borgergrupper tilbuddet om at invitere borgerinddrager på kaffe for at tale om lokalplanen. Det tilbud tog henholdsvis en seniorklub under Studstrup Borgerforening, Skødstrup-Løgten Fællesråd og grundejerforeningen *Den gamle kirkesti* i Skødstrup-Løgten imod.

31. oktober mødtes borgerinddrager med en seniorklub i Studstrup, hvor der blev drøftet mange af de generelle kritikpunkter, som også fremgår af opmærksomhedspunkterne på side 3 og 4. Seniorklubben var ikke interesseret i at tale om, hvad de kunne få til gengæld, da de slet ikke er interesseret i at få solceller på udpegningerne.

Kaffemødet med fællesrådet og grundejerforeningen *Den gamle kirkesti* blev afholdt 10. januar. Begge foreninger forholdte sig kritisk til placeringen og mente, at der burde være placeringer i området, der giver mindre visuelle gener for en række husstande fra Skødstrup-siden.

Digitale input

Borgere har kunne give input omkring lokalplanen via en [digital platform](#). De havde mulighed for at like, kommentere andres forslag og synes godt om. Platformen promoveres via lokale facebook-foras og skilte i Skødstrup-Løgten. Formålet var at nå ud til de borgere, der endnu ikke har engageret sig i debatten om lokalplanen. Platformen har fået knap 100 input. De fleste input kredser om de negative konsekvenser, men antallet af positive tilkendegivelser er højere sammenlignet med de positive tilkendegivelserne, der er kommet til de andre aktiviteter.

Kommunikation i og til lokalområdet

Der er blevet kommunikeret ud på lokale medier, såsom månedsbladet 8541 og på lokale facebookgrupper med henblik på at formidle om kommende aktiviteter og invitation til at gå i dialog med borgerinddragere. Der er sendt mails ud til borgere, der har skrevet sig op til at engagere sig aktivt i borgerinddragelsen, med invitation til dialog og kaffemøder.

OPSUMMERING PÅ TIDLIG INDDRAGELSE OG DIALOG

På baggrund af den tidlige inddragelse og dialog er her samlet en opsummering på tværs af de mange dialoger med borgere i lokalområdet.

Overvægt af kritik og bekymringer

I den tidlige inddragelse og dialog har der været en overvægt af borgere, som er kritiske og bekymrede overfor flere forskellige aspekter af lokalplanen. Kritikken er meget lig det billede, der også tegnes i høringssvarene (bilag 5).

Til de forskellige aktiviteter har det været oplevelsen, at det er vanskeligt at føre en konstruktiv dialog og drøfte de faktiske og faglige forhold med de mest kritiske og bekymrede borgere, der er mødt op. Det er den klare opfattelse, at de kritiske borgere ikke ønsker et scenarie, hvor der kommer solceller, og der særlig kritik omkring placeringen.

Det er forsøgt igennem hele den tidlige inddragelse og dialog at lytte til og imødekomme borgernes bekymringer og kritik.

Dialog med forskellige borgergrupper

Indholdet i dialogerne har været afhængige af, hvilken gruppe borgeren har være tilknyttet eller repræsenteret af.

Naboer

De nærmeste naboer til lokalplanen har et mangeårigt forhold til planerne for solceller, og er dem der er mest berørte af planerne. De udtrykker ingen interesse i, at der kommer solceller i deres nabolag, hvilket har skabt et udfordrende udgangspunkt for dialog. Dog har enkelte naboer fremkommet med ønsket om, at der arbejdes med beplantning og stiforbindelser.

Grundejerforeningen Den gamle kirkesti

Grundejerforeningen er en del af boligområdet på bakken i Skødstrup-Løgten nord for udpegningen. De er primært kritiske på grund af de visuelle gener, de vil opleve, fordi der er direkte

indbliksgener ned til anlægget. Grundejerforeningen ønsker enten at finde en alternativ placering, reducere i den nordlige del af anlægget for at minimere de visuelle gener eller undersøge muligheden for støvjærn ved motorvejen som en kompensation.

Borgere i Studstrup by

Der har været dialoger med adskillige borgere fra Studstrup med eller uden tilknytning til Studstrup Borgerforening. De kritiske borgere fra Studstrup har i flere sammenhænge påpeget, at de er blevet hørt før, og at det vil forringe områdets værdi med et solcelleanlæg i nærområdet og skabe et industrilandskab.

Fællesrådet Skødstrup-Løgten

Fællesrådet stiller sig ligeledes kritiske overfor lokalplanen, og de mener, at det vil påvirke udsigten for rigtig mange mennesker. De mener, der bør findes alternative placeringer. Fællesrådet er konstruktivt gået ind i dialogen, og de har været behjælpelige med at dele budskabet om borgerinddragelsesaktiviteter.

Det vurderes, at jo tættere deltagerne til dialogaktiviteterne bor på udpegningerne, jo større har bekymringerne og kritikken været.

De positive stemmer

Kritikken er ikke repræsentativ for alle borgeres holdning i lokalområdet. Der har henholdsvis i høringssvarene og i borgerdialogen været udtrykt – omend i mindre omfang – opbakning til projektet. På den digitale platform er billedet, at der blandt de kritiske kommentarer også er en del positive tilkendegivelser. Danmarks Naturfredningsforening har deltaget til dialogmødet og på bykontoret, og de støtter op om lokalplanen, hvilket også fremgår af deres høringssvar.

Dertil skal det påpeges, at det er en udbredt holdning, at Aarhus Kommunes planer for vedvarende energi er gode, selv blandt en del af de borgere, der kritiske overfor selve lokalplanen og placeringen.

OPSUMMERING PÅ TIDLIG INDDRAGELSE OG DIALOG

Det "tavse" flertal

Det har dog ikke været muligt at få aktiveret en bred gruppe på tværs af blandt andet køn, alder, etnicitet og sociale forhold. Til de forskellige dialogaktiviteter har det været sparsomt med antallet af deltagere, som ikke allerede havde afgivet høringssvar eller engageret sig på anden vis i debatten. Voksne i alderen mellem 25-40 og unge er stærkt underrepræsenteret i deltagelsen. Hovedparten af borgere, der engagerer sig, er primært midaldrende og seniorer.

I den sammenhæng er det relevant at påpege, at de borgere, som har sendt et høringssvar, udgør 2 % af alle de borgere, der har fået en e-boks med information om den forudgående offentlige høring (bilag 5).

Igenom research på sociale medier og lokale medieforums, kan det konstateres, at tonen og debatten kan virke hård. En håndfuld borgere har i forbindelse med inddragelsen uafhængigt af hinanden påpeget, at den manglende lyst til at involvere sig blandt andet skyldes den hårde tone. Andre årsager til den lave deltagelse kan skyldes manglende interesse, oplysning eller en hverken 'for eller imod'-holdning til lokalplanen.

At give noget tilbage til lokalområdet

En stor del af egenskaberne ved vedvarende energiprojekter er, at lokal- og nærområdet kan få en gevinst til gengæld ved at få vedvarende energianlæg. Blandt andet med midler fra Grøn Pulje.

Den tidlige inddragelse og dialog har ikke haft det primære formål at drøfte, hvad der kan gives tilbage, da oplevelsen i dialogen med borgerne har været, at de kritiske borgere oplever det som et "hold kæft-bolsje". Der er en opmærksomhed på, at dialogen om at få noget til gengæld først kan blive konstruktiv, når der er en politisk stillingtagen til lokalplanen.

En håndfuld borgere har dog bidraget med input til, hvad der kan komme lokalområdet til gode, hvis der kommer solceller. Der er blandt andet fremkommet følgende uformelle ideer:

- Udvide cykelsti på Studstrupvej
- En legeplads i Studstrup
- Udendørs fitness på grønt areal i Studstrup
- Parkeringspladser ved solcelleanlæg
- Busrute mellem Studstrup og Skødstrup
- Støjværn ved motorvejen på den nordlige side
- Nedrive blok 1 og 2 på Studstrupværket
- Andele i den grønne strøm

Den videre proces

Såfremt der er en politisk beslutning om at gå videre med lokalplanen, er det næste step i borgerinddragelsesprocessen at nedsætte en arbejdsgruppe, hvor borgere fra lokalområdet og bygherre er med i.

Arbejdsgruppen skal med udgangspunkt i en konstruktiv dialog være med til at kvalificere, hvad lokalplanen kan give tilbage til lokalområdet, og hvordan lokalplanen indpasses bedst muligt i landskabet og lokalområdet. Her vil de allerede fremkommende ideer blive taget med videre.

Arbejdsgruppen giver ligeledes en mulighed for at imødekomme nogle af de bekymringer og kritikpunkter, som borgerne er kommet med.

Der er et opmærksomhedspunkt på at fortsætte dialogen med de mest bekymrede, kritiske og berørte borgere parallelt med arbejdsgruppen.

BILLEDER FRA TIDLIG INDDRAGELSE OG DIALOG

KOM OG BESØG VORES BYKONTOR

Vi tager en snak om de mulige planer for vedvarende energi ved Studstrup og Vosnæs
Mød planlæggere, borgerindragere og projektudvikler

Skodstrup Kombi-bibliotek
Rosenhåken 2c
8541 Skodstrup

4 mandage kl. 16-18

Vindmøller ved Vosnæs: 23. og 30. oktober

Solceller ved Studstrup: 6. og 13. november

TEKNIK OG MILJØ

Ved spørgsmål til dialog- og inddragelsesnotatet for solceller ved Studstrup kontakt konsulent i Medborgerskab, Kristoffer Mølstrøm

Mail: krimoe@aarhus.dk
Tlf.: 2966 8720

